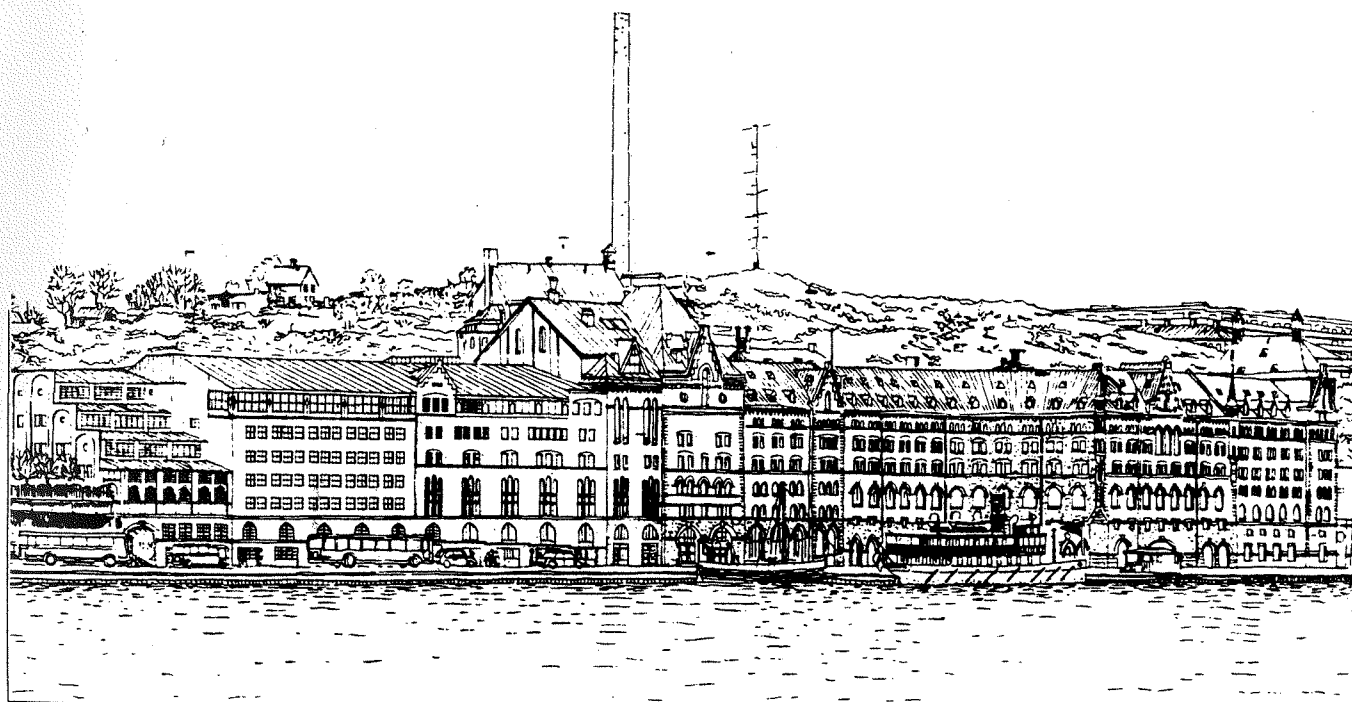

EMAS

Verksamhetsberättelse 1989/90

Stiftelsen Elektroakustisk Musik i Sverige

Verksamhetsåret 1989/90

Vid EMS pågår en mängd olika aktiviteter. För en del av dessa används EMS som en plattform, en resurs som gör det möjligt att arbeta med det man vill. Detta gäller främst kompositionsarbete och utvecklings/forskningsprojekt av olika slag.

Andra aktiviteter genomförs på EMS av utomstående institutioner eller organisationer. Det gäller t ex studiecirklar och en del annan liknande verksamhet.

Slutligen bedriver personalen själva en verksamhet, som syftar till att utveckla EMS i olika hänseenden: för att få EMS att fylla sin funktion som plattform bättre, för att göra EMS mer känt och sprida den musik som produceras på EMS, bland mycket annat.

Alla dessa slag av aktiviteter tillhör verksamheten vid EMS och kommer in i denna verksamhetsberättelse. Det interna arbete som utförts av EMS' personal beskrivs dock översiktligt redan här.

En stor ansträngning har gjorts för att förbättra EMS' ekonomi. Arbetet, som inleddes redan våren -89, inriktades på att sänka kostnaderna, då möjligheterna att höja intäkterna ansågs som ringa.

Arbetet har varit framgångsrikt i så måtto att EMS vid årets slut endast uppvisade ett obetydligt underskott, trots att flera investeringar gjorts — låt vara i det mindre formatet.

Investeringarna har inriktats på att inom de snäva ramarna åstadkomma märkbara förbättringar av de resurser EMS kan erbjuda i termer av ljudutrustning. De förändringar som skett hade

emellertid inte varit möjliga utan de extra anslag EMS fått från KUR och STIM.

Ett stort arbete har under året lagts ned på att installera och prova ut den nya utrustningen och programvaran.

Situationen på utrustningssidan är dock fortfarande mycket besvärande och den klart mest hämmande faktorn för EMS' fortsatta utveckling. Bristen på utrustning sätter en taket för vad som går att åstadkomma med (och på) EMS. Institutionen tvingas gå för halv fart enbart av detta skäl.

Under året har samarbetet med Folkuniversitetet fortsatt med de kurser som tidigare givits. En diskussion har dock inletts om den framtida utbildningens struktur. Hur de nya planerna utfaller kommer emellertid inte att visa sig förrän under följande verksamhetsår.

Under året har även en fortsatt uppbyggnad av det viktiga kontaktarbetet skett. Arbetet bedrivs på tre plan: inom Sverige, Norden och övriga världen. Av speciellt intresse är de initiativ som tagits till ett intensifierat nordiskt samarbete, där EMS fått möjlighet att delta från första början.

En av de viktigaste händelserna under det gångna året var det initiativ som togs av SRK under våren för att göra en översyn av den elektroakustiska musikens situation i Sverige. Arbetet med denna är knutet till EMS både genom att översynen fokuserar EMS' roll och genom att EMS' studiochef tillsattes som sekreterare i arbetsgruppen för översynen.

Insatser för EAM i Sverige

EMS' ställning som oberoende stiftelse medför inte att EMS får ställa sig *utanför* andra sammanhang. Tvärtom medför oberoendet ett ansvar gentemot ett stort antal andra institutioner och organisationer. EMS har också redan ett väl utvecklat samarbete med flera av dessa. Det är dock en ständig strävan att knyta EMS' verksamhet närmare till den vid bl a konsertgivande institutioner och utbildningsinstitutioner, vid sidan av kontakterna med de enskilda skapande konstnärerna.

Samarbete med andra organisationer

Studiosamrådet har under året träffats ett par gånger för att diskutera frågor som är gemensamma för musikhögskolorna och EMS. Det största intresset har riktats mot Dyaxis-systemen, som nu finns vid de tre största musikhögskolorna och EMS.

Samarbetet med tonsättarorganisationen vid EMS, VEMS, har under året fortsatt genom ett flertal möten, där Lunell och VEMS' styrelse diskuterat utrustningsfrågor, policyfrågor och långsiktiga utvecklingsfrågor.

Festivaler

Lunell har under året ingått i arbetsgruppen för Elektronmusikfestivalen i Skinnskatteberg-Uttersberg tillsammans med Ulf Stenberg och Curt Lundberg. Festivalen hade i år Canada som nationellt tema och ägde rum under pingsthelgen 1990. Till festivalen var flera kanadensiska gäster — tonsättare och interpretörer — inbjudna för att bl a framföra de kanadensiska verken. Trots pingsthelgen var festivalen välbesökt.

Lunell har även ingått i den kommitté som arrangerar Stockholms elektronmusikfestival. Festivalen äger dock rum efter detta verksamhetsårs utgång.

Översyn av den elektroakustiska musikens situation i Sverige

Alltsedan Lunell tillträdde som studiochef våren 1989 har han och styrelsen fört en dialog om EMS' roll och position i det svenska musiklivet. I samband med ett gemensamt styrelsemöte mellan EMS och SRK väcktes en idé om att företa en mindre utredning för att belysa dessa frågor.

Efter kontakter med Utbildningsdepartementet tog SRK i mars 1990 initiativ till att göra en översyn med titeln *Den elektroakustiska musikens situation i Sverige — en översyn av utbildning, produktion och framförande*. Ordförande för arbetsgruppen blev Göran Bergendal och sekreterare Hans Lunell. Arbetet påbörjades omedelbart men skulle inte vara slutfört förrän den 1 augusti, dvs efter detta verksamhetsårs utgång.

Studiebesök

EMS tar regelmässigt emot studiebesök, vilket även skett under det gångna året. EMS har besökts vid nedanstående tillfällen av grupper från svenska institutioner, skolor eller organisationer:

- 26 okt -89 Härmösands Folkhögskola
- 6 nov -89 Svenska Rikskonserters styrelse
- 5 dec -89 Datahögskolan, Stockholm
- 1 feb -90 Kyrkomusikerlinjen, SMH
- 7 mars -90 Riksbankens Jubileumsfond
- 17 mars -90 Stockholms universitet
- 5 april -90 Danderyds gymnasium

Nordiska och internationella kontakter

EAM är en utpräglat internationell konstart. Svenska EAM-verk framförs ofta på festivaler utomlands liksom utländska verk står på programmen för de svenska festivalerna. Den tekniska bas som EAM vilar på utvecklas huvudsakligen utanför Sverige.

Utländska kontakter är därför utomordentligt viktiga, dit även självklart vår närmaste internationella omgivning, Norden, hör.

Nordiskt samarbete

Under året har ett gryende nordiskt samarbete kommit igång i form av två organisationer som går under förkortningarna NEMO och OPEN.

NEMO, Nordic Electroacoustic Music Organisation, är ett initiativ från Wayne Siegel på EMS' systerinstitution i Danmark, DIEM. Organisationen har som syfte att samordna konstnärliga, tekniska och vetenskapliga insatser på det elektroakustiska området. Termen tolkas vitt, vilket i realiteten betyder att alla aktiviteter som kombinerar musik och modern teknologi, t ex datateknik, ligger inom organisationens intresseområde.

NEMO utgörs av en arbetsgrupp i vilken EMS' studiochef ingår. Under våren 1990 hade NEMO två möten, ett i Århus och ett i Stavanger, för att utbyta information och diskutera gemensamma framtida projekt och aktiviteter.

OPEN, Organisation för Pedagogik i Elektronmusik i Norden, är en pedagogiskt inriktad sammanlutning av lärare vid musikhögskolor och konservatorier i Norden. Det är forum för huvudlärarna i ljudlära, studioteknik och elektroakustisk musik. EMS är representerat med tanke på den långa utbildningstradition som finns där.

OPEN träffades för första gången på våren 1990 i Norge.

Resor utanför Norden

Ungvary var under sommaren -89 inbjuden till Technische Universität i Berlin som gästtonsättare och gästföreläsare. Han besökte då även Folkwang Hochschule i Essen och deltog tillsammans med Peter Lundén i European Workshop on Artificial Intelligence and Music i Genua, anord-

nad av DIST, Università di Genova, AIMI och AI*IA. Dessa resor finansierades via KACOR:s forskningsmedel (se Forskning och utveckling).

Ungvary representerade EMS på den årliga datomusikkonferensen, ICMC, som 1989 ägde rum i Columbus, Ohio. Resan finansierades delvis av EMS, delvis via externa forskningsmedel.

Lunell företog i juni 1990 en resa till Frankrike. Resans mål var den årliga elektronmusikfestivalen i Bourges, Synthèse 90, där han även fick tillfälle att delta i det andra UNESCO-symposiet om den elektroakustiska musikens tidiga utveckling. På vägen besökte han även IRCAM i Paris i studiesyfte och för att knyta närmare kontakter med personer där.

Utländska besök

EMS är internationellt högt respekterat och får årligen besök av utländska delegationer och individer i studiesyfte, för att ta del av de aktiviteter som pågår och för eget arbete. Under 89/90 fick EMS ta emot följande studiebesök:

1 sept -89 Fernando Gomèz, tonsättare, Argentina

27-28 sept -89 Simon Trezise, Univ. of Dublin, School of Music, Irland

11 okt -89 Oleg Galakhov, Sovjets tonsättarförening, Moskva

27 okt -89 Sergei Belimov, tonsättare, Sovjets tonsättarförening, Leningrad

24 nov -89 Delegation från Norska Kulturrådet, Oslo

13 dec -89 Lumita Vartolomei-Kivu, musikvetare, Rumänien

2 april -90 Yoichi Nakajima, tonsättare, Kunitachi College of Music, Tokyo, Japan

11-16 maj -90 Zoltan Eri'c, tonsättare, Belgrad, Jugoslavien

25-26 maj -90 Richard Boulanger, Berklee College, Boston, MA, USA

Vistelser på EMS för kompositionsarbete eller FoU redovisas under dessa rubriker.

Utbildning, seminarier, etc

Vid EMS ges årligen elementär utbildning i EAM via ett studieförbund, Folkuniversitetet — Kursverksamheten vid Stockholms Universitet. Denna verksamhet fortsatte och ökade i omfattning under det gångna året.

Den övriga utbildnings- och seminarieverksamheten kan delas upp i två slag. Det första slaget är en väsentligen utåtriktad aktivitet, där EMS och EAM introduceras ur olika synvinklar. Den andra typen är seminarier och dylikt som huvudsakligen riktar sig till dem som redan är bekanta med EMS och området som sådant. Oftast är det inbjudna tonsättare eller forskare som håller i dessa evenemang.

Studiecirklar

Samarbetet med Folkuniversitetet har som syfte att dels verka för ett ökat intresse för EAM i Sverige, dels erbjuda en väg in till en skapande verksamhet av EAM, som amatör eller professionell.

Rollfördelningen mellan FU och EMS är att FU hyr en av EMS' studior, den s k amatörstudion, studio 4, per timme för sin undervisning, medan EMS förmedlar kontakter med lärare på studiecirkelarna. Efter avklarade kurser får deltagarna möjlighet att på egen hand fortsätta med komposition i amatörstudion för att ytterligare förkovra sig.

Under året genomfördes ett antal kortare kurser för att gå igenom den upprustade studio 4 med dem som tidigare haft behörighet att utnyttja studion. Det gäller tre kortare genomgångar med Göran Svensson som lärare, samt tre *Studio 4*-kurser om 18 timmar vardera.

Den grundläggande kursen *Elektroakustik I* omfattar 30 lektionstimmar och lika många övningstimmar per tvåpersonersgrupp. Kursen gavs under året två gånger med sammanlagt 14 elever.

Forsättningskursen *Elektroakustik II* omfattar även den 30 lektionstimmar, medan de 30 övningstimmarerna är individuella. Kursen gavs en gång under året och hade då sex elever.

Seminarier och liknande evenemang på EMS

29 aug – 1 sept -89 NOSCAC, *Nordic Symposium on Computer Aided Composition*, symposium samarrangerat av Svenska och Norska ICEM

21 sept -89 Mathias Fuchs: *Telemusica*, seminarium

28 sept -89 Simon Trezise: *Electroacoustic music in Ireland — its history and present situation*, seminarium

23 mars -90 Xavier Rodet: *Current work on sound synthesis methods at IRCAM*, seminarium i samarbete med Svenska ICEM

25–26 maj -90 Richard Boulanger: (a) *Conducting the MIDI orchestra*, (b) *MAINFRAME — software synthesis and signal processing on personal computers*, seminarier på Fylkingen i samarbete med Svenska ICEM

31 maj -90 Vivienne Spiteri: *Musik för cembalo med MIDI-styrning*, workshop

Utåtriktade seminarier

6 dec -89 Hans Lunell: *EMS och EAM inför 90-talet*, seminarium för Levande musik, Musikhögskolan, Göteborg

8 mars -90 Hans Lunell: *Tanke, världsbild, programmering*, föredrag vid mässan Kunskap & Framtid, Göteborg

28 april -90 Tamas Ungvary: *Sonogram som hjälpmedel för grafisk musikanalys*, seminarium för kompositionsklassen vid SMH

Forskning och utveckling

Den forskning och utveckling som pågått vid EMS under året har främst bedrivits av fyra personer: Peter Lundén, Paul Pignon, Göran Svensson och Tamas Ungvary. Arbetet har delvis utförts på privat initiativ, delvis med externa forskningsmedel, och till en mindre del av eller på uppdrag av EMS.

Signalprocessering

Paul Pignon har under året fortsatt sitt arbete med att utveckla signalprocesseringsprogram för EMS' VAX-dator med utnyttjande av den tillhörande vektorprocessorn.

TPM är ett program som möjliggör för användaren att utföra tidsvarierande tonhöjdsförändringar ('pitch shifting') och tidskomprimering/expansion av en godtycklig ljudfil i vilka kombinationer som helst.

RUNCON är ett program som utför löpande faltning ('running convolution') mellan två godtyckliga ljudfiler. Programmet tillåter valfri fönsterstorlek och att man förflyttar sig i de båda filerna med valfri tidsvarierande hastighet.

'Reverberation by convolution' är en tillämpning av SW-programmet där ett godtyckligt rums akustik kan läggas på en godtycklig inspelning. Principen är att rummets impuls-respons spelas in och faltas med det inspelade materialet.

SRCON är ett snabbt generellt program för konvertering mellan olika godtyckliga samplingshastigheter eller för att utföra godtyckliga transpositioner av ljud. Programmet beställdes av EMS för att bemästra problemen med de olika samplingshastigheterna på VAX-systemet och det nyinförskaffade Dyaxis-systemet, men har ett betydligt vidare tillämpningsområde.

KACOR-projektet

Kineto-Audiologic Communication Research Project, KACOR-projektet, är ett forsknings- och utvecklingsprojekt som finansieras av Riksbankens Jubileumsfond. Det är ett samarbetsprojekt mellan KTH, Danshögskolan och EMS och består av ett flertal delprojekt varav några bedrivs

vid EMS. De aktiva forskarna vid EMS är Peter Lundén och Tamas Ungvary, som till viss del har arbetat på projektet inom sin tjänst på EMS.

Projektet har även internationella anknytningar och EMS besöktes med anledning av detta projekt av Holger Becker och Bernard Feiten från Technische Universität i Berlin, och Simon Waters från Univ. of East Anglia, Norwich, England.

Två delar av KACOR-projektet berör EMS: analys av musik, särskilt EAM, med hjälp av sonogram och besläktade tekniker, resp utveckling av programspråk för komposition av EAM (i första hand).

Arbetet med sonogram genomförs främst på VAX-systemet och använder dess vektorprocessor för att uppnå tillräcklig beräkningshastighet. Programmet som utför sonogramanalysen är redan utvecklat, men de sonogram som produceras är inte tillfredsställande ur musikalisk synvinkel. Arbetet har under året därför varit inriktat på att närma sonogrammen till musikupplevelsen. Detta har främst åstadkommit genom att reducera informationen i sonogrammen. För att komma vidare måste dock både analystekniken förbättras genom utnyttjande av andra analysmetoder och en presentationsteknik som tydligare demonstrerar de ljudande gestalterna utvecklas.

CPL, Composer's Programming Language, är ett objektorienterat ytspråk på LeLisp. CPL ger komponisten/användaren möjlighet att definiera objekt och metoder från grundläggande ljudobjekt och ljudgenerering upp till överordnade kompositoriska strukturer. CPL är nära knutet till Peter Lundéns arbete med granulär syntes av ljud och denna metod är direkt tillgänglig i språket.

Arbete pågår med att flytta över CPL till Common Lisp-miljö på Macintosh.

Digitalt audiokort

Göran Svensson började under våren att utveckla ett kort för att möjliggöra överföring av digitala ljudfiler mellan VAX-systemet och det nya Dyaxis-systemet. Vid verksamhetsårets slut var arbetet ännu ej avslutat.

Utrustningen

Under verksamhetsåret 1989/90 har betydande förändringar skett med EMS' utrustning. Ny utrustning har anskaffats och föråldrad utrustning har avyttrats eller tagits ur drift.

Tillsammans har ny apparatur för drygt en halv miljon kronor kunnat införskaffas, till största delen tack vare ett riktat anslag på över 300.000 kr från STIM och ett på 100.000 kr från KUR. Trots detta råder det dock fortfarande stora brister i EMS' utrustning och investeringsbehovet är betydande.

Nedläggning av PDP-15-systemet

I januari fattade styrelsen ett beslut om att ta det s k PDP-15-systemet ur drift fr o m augusti 1990. Anledningen var att systemet var otillförlitligt, kostnadskrävande och sedan länge föråldrat. Under senare år har systemet dessutom använts mycket litet.

Systemet består av en dator från sent 60-tal och ljudutrustning som utvecklades på EMS från mitten av 60-talet ungefär ett decennium framåt. Det står fortfarande kvar på EMS och arbete pågår för att få utrustningen överförd till ett museum.

Ombyggnad av studio 4

Studio 4, "amatörstudion", var i början av verksamhetsåret i mycket dåligt skick och användes knappast alls. Genom en kombination av omflyttning av utrustning inom EMS och inköp av ny utrustning, dels inom EMS' budget, dels över anslaget från KUR, kunde denna studio renoveras från grunden. Det enda som nu återstår av den gamla utrustningen är högtalarna och en liten Buchla-synt.

Studion är nu uppbyggd runt ett Soundcraft 6000 mixbord (24/16/2), en MCI åttakanalsbandspelare och två Studer B67 stereobandspelare. Allt med DBX brusreducering.

Ljudgenererande utrustning är en Akai S950 sampler och två Yamaha TX81Z syntar. För ljudbearbetning finns en Yamaha SPX-90 och Alesis QuadraVerb. En Roland A-880 finns för styrning av MIDI-signaler.

Ny rack och DAT-spelare till studio 1

Till studio 1 har, till största delen över KUR:s anslag, en ny rack med moderna MIDI-enheter kunnat inköpas. Racken består av en Akai S1000 sampler, en Yamaha TX802 synt, en Roland M-1602 rack mixer och en Roland A-880.

I studion har under året även en DAT-spelare av typen Sony DTC-1000ES installerats.

Dyaxis-system till studio 2

I studio 2 har det Dyaxis-system som STIM gav anslag till temporärt installerats. Det består av en Macintosh IICI (4Mb RAM, 80Mb HD) som styr Dyaxis-enheterna via programmet MacMix. Dyaxis-systemet består av en hårddisk om 320Mb, A/D-D/A-omvandlare och tidskodsenshet.

Till systemet hör även en Sony DAT-spelare av samma typ som i studio 1. Fortfarande saknas dock viss utrustning för att systemet ska kunna användas på avsett sätt.

Utrustningens användning

De attraktiva delarna av EMS' utrustning utnyttjas intensivt. Studio 1 har under året använts i sammanlagt 4.890 timmar av mer än 30 tonsättare. I snitt har studion således varit bokad 94 timmar i veckan eller över 13 timmar per dygn (räknat på 365 dagar om året).

Studio 4 användes mycket sparsamt före uppbyggnaden: sammanlagt 70 timmar över drygt två månader. Efter uppbyggnaden har den varit i bruk drygt 44 timmar i veckan och använts av knappt 30 personer.

Studio 3 och PDP-15-systemet som fransett kortare perioder var i funktion hela året användes av sammanlagt sju tonsättare. I snitt var studion bokad mindre än 14 timmar per vecka.

Studio 2 var avstängd nära två månader i början av 1990 för installation av Dyaxis-systemet, men har övrig tid använts i snitt nära 25 timmar per vecka.

VAX-systemet har under året använts i samma utsträckning som tidigare, dvs 8-9.000 timmar utspjutt på 26 användare.

Kompositioner

En av EMS' viktigaste funktioner är att utgöra en fritt tillgänglig resurs för komponister av EAM. De kompositoriska aktiviteterna vid EMS är också framträdande.

EMS' profil som kompositionsresurs markeras främst av de svenska professionella tonsättare som regelbundet söker sig till EMS för sitt arbete. Under 89/90 rörde det sig om drygt 30 kompositörer.

EMS har även en omfattande amatörverksamhet som konsekvens av de kurser som bedrivs vid EMS av FU-KV. Flera av de nu etablerade EAM-tonsättarna i Sverige har börjat som amatörer och ett återkommande mönster är att några av amatörerna så småningom blir professionella.

Amatörerna har begränsad tillgång till EMS' resurser och studior, eftersom det är viktigt att resurserna prioriteras för de professionella. Under 89/90 användes EMS av mer än 25 amatörer.

Till EMS söker sig även utländska tonsättare för kortare eller längre perioder. Under 89/90 gästades EMS av 12 tonsättare från 10 olika länder. Nedan presenteras några av dessa närmare, främst de som uppehöll sig på EMS en längre tid för kompositionsarbete.

Därefter ges en förteckning över verk som färdigställt eller lämnats in till EMS' arkiv under året. Förteckningen redovisar dock endast en del av det kompositionsarbete som pågår på EMS. Dels saknas vissa verk där musiken utgör en del av konstverket, typiskt för bl a multimedieverk. Dels saknas verk där EMS' resurser endast utnyttjats till en mindre del.

Gästkomponister under 89/90

Elliot Freedman, Kanada, utexaminerades från Queen's University i Kingston, Kanada, 1989 (Electrical Engineering). Han har även studerat komposition för prof. David Keane vid samma universitets School of Music.

Genom ett Residency Prize, erhållet vid Experimental Music Festival 1988, har han kunnat besöka Musik Akademie i Basel under sommaren 1989.

Han besökte EMS under tiden 31/7 – 15/8 1989 och intresserade sig huvudsakligen för EMS' programvara för ljudsyntes och -processering på VAX-systemet.

Mathias Fuchs, Österrike, har studerat vid Musikhögskolan i Wien och en kortare period vid Technische Universität i Berlin. Han gästade EMS en längre tid 1987/88 och har sedan dess arbetat på EMS under kortare perioder. Han besökte EMS 18/9 – 3/10 1989.

Han arbetar för närvarande som lärare vid Konsthögskolan i Wien.

Peer Landa, Norge, gick igenom den ett-åriga EAM-linjen vid EMS 1986/87 och har även studerat vid Musikhögskolan i Oslo. Han har komponerat två verk vid EMS: *Slagträ för blåsare* och *Low Motion*.

Han arbetade vid EMS i oktober 1989 och april 1990.

Andrés Lewin-Richter, Spanien, är född i Miranda de Ebro 1937. Genom ett Fulbright-stipendium fick han möjlighet att arbeta vid Columbia Princetons elektronmusikstudio i New York 1962 med V. Ussachevsky och M. Davidowsky, där han även var assisterande lärare 1962–65. Han var sekreterare för Musica Abierta 1960–62 och grundade Laboratorio de Música Electrónica de Barcelona 1968. Han var VD för Centro de Actividades e Investigaciones Artísticas X Corberó 1973–75 och grundade 1973 Laboratorio Phonos där han ännu är studiochef.

Han har givit ut ett flertal grammofonskivor, LP och CD, med egna verk.

Han gästade EMS under tiden 31/7 – 19/8 1989 och arbetade med programvaran på VAX-systemet.

Diego Minciacchi, Italien, är född 1955 i Rom och har studerat vid olika musikkonservatorier i Italien med examen från F. Morlacchi Conservatoria i Perugia.

Han har samarbetat med bl a Karlheinz Stockhausen och Luigi Nono och var 1987 inbjuden till Sudwestrundfunks Experimentalstudio i Freiberg för komposition av live-elektronisk musik. Han har även arbetat vid IRCAM och givit ett flertal seminarier både i Italien och andra länder om nutida musik och sina egna kompositionsmetoder och verk.

Parallellt med sin musikaliska verksamhet har han studerat medicin och doktorerade i neurofysiologi 1984.

Han grundade 1987 Opera Daedalus Ensemble i Rom för nutida musik, och producerade med denna ensemble en skiva med verk av europeiska tonsättare 1988.

Han arbetade på EMS 28/5 – 3/6 i studio 1 och 2 tillsammans med gitarristen Magnus Andersson med förberedelserna till en verk för gitarr och band.

Julien Miran (tidigare Mihran Essegulian), Kanada, är född i Lamaca på Cypern. Han studerade komposition i Yerevan, Armenien, USSR samt vid M.I.T. i Cambridge, Mass., USA.

Han har arbetat som lärare vid Conservatoire de Musique du Québec i Pointe Claire, Kanada.

Miran har komponerat ett 20-tal verk i olika genrer.

Han gästade EMS under tiden 28/8 – 7/1 1990 som stipendiat från Svenska Institutet. Han arbetade mest i Studio 1, och komponerade under sin vistelse *Allô! C'est moi. Ça va?*, som uruppfördes vid Elektronmusikfestivalen i Skinnskatteberg-Uttersberg 1990.

Jon Christopher Nelson, USA, är född 1960 och är numera bosatt i Boston, där han arbetat som "assistant professor" vid Berklee College of Music. B.A. vid Bethel College, Arden Mills, Minnesota; M.F.A. och Ph.D. vid Brandeis University, Waltham, Massachusetts.

Han har komponerat ett 15-tal verk och erhållit flera utmärkelser och priser i USA, bl a The Brandeis University Reiner Prize in the Composi-

tion of Music 1986/87, och första pris för sin komposition *Creation* vid The Virginia College Band Directors National Ass., Symposium IX för New Band Music 1984.

Han har komponerat ett 15-tal verk för olika besättningar med och utan tonband.

Han gästade EMS 28/8 1989 – 13/6 1990 och arbetade huvudsakligen i studio 1. Under sin vistelse komponerade han *Six Études Brèves* för violoncell och band.

Bjørn Sjøholt, Norge, studerade vid Norges Musikkhøgskole 1976–77, och senare vid Institute of Sonology i Utrecht, Holland.

Han besökte EMS 29/8 – 19/9 1989.

Verk av professionella 1989/90

Anders Blomqvist: *Akrobat 0.1* för röst och tonband. Durata: 10'50. Svenska Rikskonserters beställningsverk. Uruppfört i Zaragoza, Spanien, nov 1988

Anders Blomqvist: *Akrobat 0.2*, bildspelsmusik. Durata 11'20. Uruppfört i Berlin, "Inventionen 89".

Anders Blomqvist och Åke Parmerud: *Opus 1* — filmen om hur ett stycke elektronmusik blev till... videofilm. Durata: 56'. Svenska Rikskonserters beställningsverk

Lars-Gunnar Bodin: *On speaking terms* för trombon/wind control och tonband. Durata: 19'30. Sveriges Radios Beställningsverk. Uruppfört vid Svensk Musikvår i Malmö, 4 mars 1990.

Sven-Erik Bäck: *Vid havets yttersta gräns*. Sveriges Radios beställningsverk. Teknisk assistans: William Brunson.

Jens Hedman: *Första luffen*, filmmusik. Durata: 32'30. Beställt av Onofri & Ranua Film HB.

Sten-Olof Hellström: *Flugan II* för tonband. Durata: 8'10. Musikaliska akademiens beställningsverk.

Erik Mikael Karlsson: *Först måste avfallet ske* för tonband. Durata: 8'23. Uruppfört vid Stockholms elektronmusikfestival, 6 okt 1990.

Wlodimierz Kotonski: *Antiphonae* för tonband. Durata: 12'06.

Peer Landa: *Low Motion* för stepdansare och tonband. Durata: 10'40. Beställt av Music Factory, Norsk Kulturråd.

Julien Miran (f.d. Mihran Essegulian): *Allô! C'est moi. Ça va?* för tonband. Durata: 17'15. Uruppfört vid Skinnskattebergs/Uttersbergs Elektronmusikfestival 3 juni 1990.

John Ch. Nelson: *Six Études Brèves (I - VI)* för violoncell och tonband. Durata: 12'25.

Paul Pignon (tillsammans med Dinka Pignon): *Nach Leif*, multimedieverk (omarbetad version, okt -89). Durata: 30'. Uruppfört i Wien, maj 1989.

Akos Rózmán: *Bilder inför drömmen och döden* för tonband (omarbetad version 1989).

Akos Rózmán: *De osynliga trådarna* för tonband (omarbetad version 1989).

Akos Rózmán: *Krypta med bord och stolar* för tonband. Durata: 37'51. Uruppfört vid Stockholms elektronmusikfestival 7 okt 1990.

Björn Sjøholt: 1. *RanScan*, 2. *RanScan Mix 1*, 3. *RanScan Mix 2*, 4. *APKOF*, 5. *APKOF-Mix*, 6. *Exits* för tonband. Durata: 5'02 + 6'34 + 6'35 + 2' + 4' + 6'26.

Jonas Söderberg: *Sextio sekunder* för tonband. Durata: 15'05. Beställt av Teater 9. Uruppfört på Musikaliska akademien 8 dec 1989.

Kent Tankred: *The Desirable Body — Part 2*, bildspelsmusik. Uruppfört vid Fylkingens bildspelsfestival.

Verk av amatörer 1989/90

Anne Jaenzon: *AHA!* för tonband. Durata: 4'42.

Erik Kling: 1. *Stormy MIDI*, 2. *Flowers*, 3. *Bändinterlud* för tonband. Durata: 20'20 + 7'40 + 11'20.

Erik Kling: *Tick-tock-tack*, bildspelsmusik. Durata: 15'. Beställt av AV-lab.

Erik Kling: *Djungéllé* för tonband. Durata: 21'31.

Erik Kling: *Bodysense del II* för tonband. Durata: 10'20.

Erik Kling: *"T.K."* för tonband. Durata: 8'20.

Erik Kling: *Acceptera* för tonband. Durata: 5'25.

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen Elektroakustisk Musik i Sverige är en statlig stiftelse associerad med Svenska Rikskonserter. Dessa främsta syfte är att främja utvecklingen av det konstnärliga skapandet inom den elektroakustiska musiken och relaterade områden. Som en del i detta syfte ansvarar stiftelsen för förvaltningen och driften av EMS' anläggningar, för att erbjuda komponister inom området adekvata produktionsresurser. För att möta den snabba tekniska utvecklingen, är det därför en ständig strävan att förnya utrustningen.

Till verksamhetsåret 1989/90 erhöll Stiftelsen Elektroakustisk Musik i Sverige från

Staten	3.138.000:-
Statens Kulturråd	100.000:-
STIM	326.000:-

Under året har investeringar möjliggjorts med tillsammans 645.000 kronor, huvudsakligen genom bidrag från Statens Kulturråd och STIM enligt ovan. För åren 85/86 – 88/89 gjordes investeringar till ett belopp av 442.500 kronor, varav 215.000 kronor utgjorde speciellt riktade anslag. Under de senaste fem åren har därför 1.088.500 kronor investerats i möbler och ny teknisk utrustning.

Årets resultat lyder på ett underskott om 45.000 kronor. Detta avräknas mot föregående års balanserade överskott om 80.000 kronor.

Personalen uppgick i medeltal till 2 heltidsanställda och 4 deltidanställda. Den totala lönesumman var 876.294 kronor. Brandförsäkringsvärdet uppgick till 10.475.000 kronor.

Balansräkning per 90.06.30

	<i>Tillgångar</i>	90.06.30	89.06.30
	Kassa	4.466:—	1.648:60
	Bank, postgiro	277.414:67	219.509:81
	Räntefordringar	15.772:02	10.412:15
not 1.	Förutbetalda kostnader	750:—	709:—
not 2.	Diverse fordringar	36.166:—	3.303:—
	Anläggningstillgångar		
	Studion	1:—	1:—
	Övrig apparatur	1:—	1:—
		334.570:69	235.577:56
	<i>Skulder och eget kapital</i>		
	Personalskatter	33.122:—	35.472:—
not 3.	Leverantörsskulder	10.240:—	—
not 4.	Kortfristiga skulder	120.889:96	23.715:79
not 5.	Interimskulder	135.317:—	95.966:—
	Balanserat överskott	80.423:77	+80.423:77
	Årets underskott	45.422:04	
		+35.001:73	
		334.570:69	235.577:56

Resultaträkning per 90.06.30

<i>Intäkter</i>	90.06.30		89.06.30	
Statsanslag	3.138.000:—		3.219.000:—	
Statens Kulturråd	100.000:—		—	
STIM	<u>326.000:—</u>	3.564.000:—	<u>—</u>	3.219.000:—
Folkuniversitetet		26.730:—		16.200:—
Intäkter, band		—		48.265:—
Utredningsarbete		35.000:—		—
Diverse intäkter		31.622:70		8.489:—
Räntor		<u>26.217:87</u>		<u>16.125:39</u>
		3.683.570:57		3.308.079:39

<i>Kostnader</i>				
Löner	876.294:—		731.105:—	
Arvoden, revision	31.669:80		36.211:40	
Sociala kostnader	421.104:60		327.458:50	
Övr. pers.kostnader	<u>31.371:50</u>	1.360.439:90	<u>36.410:—</u>	1.131.184:90
Lokaler, kontor, etc		1.342.238:80		1.269.446:88
Teknisk drift		965.527:50		450.254:17
Övr. kostnadsslag		60.786:41		144.841:11
Årets resultat		<u>-45.422:04</u>		<u>+312.352:33</u>
		3.683.570:57		3.308.079:39

Not 1. <i>Förutbetalda kostnader</i> Gestetner leasing 750:— Not 3. <i>Leverantörsskulder</i> Televerket 1.435:— Pendax <u>8.805:—</u> 10.240:— Not 5. <i>Interimsskulder</i> Semesterlöneskuld 77.049:— Sociala avgifter, juni 30.268:— Retr. löner inkl. soc. avg 18.000:— Revisionsarvode <u>10.000:—</u> 135.317:—	Not 2. <i>Diverse fordringar</i> Svenska Rikskonserter 35.000:— Lunchkuponger <u>1.166:—</u> 36.166:— Not 4. <i>Kortfristiga skulder</i> Postgirot 30:— Axa Städ AB 2.868:— Visa 3.893:80 Rest. inköp av utrustn. 22.048:16 Deposition 14.375:— Datorleverantören AB <u>77.675:—</u> 120.889:96

Stockholm den 23 augusti 1990.
Stiftelsen Elektroakustisk Musik i Sverige, EMS

<i>Karl-Herman Tapper</i>	<i>Bengt Holmstrand</i>	<i>Johan Sundberg</i>
<i>Bengt-Emil Johnson</i>	<i>Ingrid Lindgren</i>	<i>Bengt Hall</i>
<i>Sten Hanson</i>	<i>Bo Göran Edling</i>	<i>Peter Lundén</i>

Styrelse

Under året förändrades styrelsens sammansättning i samband med att Musikaliska akademiens ständiga sekreterare, Hans Åstrand, gick i pension. Han ersattes av sin efterträdare, Bengt Holmstrand. Bo-Göran Edling, som varit SKAP:s ordförande, lämnade EMS' styrelse vid årets slut i samband med sin pensionering. Styrelsens sammansättning har därför varit:

Karl-Herman Tapper (ordf),
utsedd av regeringen

Bengt Hall (vice ordf),
utsedd av Svenska Rikskonserter.

Bo-Göran Edling (-30/6),
utsedd av Föreningen Svenska Populärauktorer

Sten Hanson,
utsedd av Föreningen Svenska Tonsättare

Bengt Holmstrand (1/1-),
utsedd av Musikaliska akademien

Bengt-Emil Johnson,
utsedd av Sveriges Riksradio

Ingrid Lindgren,
utsedd av Svenska Rikskonserter

Peter Lundén,
utsedd av Svenska ICEM

Johan Sundberg,
utsedd av Svenska Rikskonserter

Hans Åstrand (-31/12),
utsedd av Musikaliska akademien

Personal

EMS' personal förändrades inte under året. De anställda har därför varit:

Hans Lunell, studiochef

Kerstin Grahn, administrativ assistent

Lillemor Ohlin, kamrer

Göran Svensson, ingenjör

Per-Olov Strömberg, ingenjör

Tamas Ungvary, konstnärlig handledare.

Strömberg genomgick under året en kurs vid KTH kallad *Programvaruteknologi I*. Kursen är på 20 högskolepoäng och är inriktad på datalogi och programvarukonstruktion.

Revisionsberättelse

Jag har granskat årsredovisningen, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om stiftelsens ekonomi och förvaltning, samt vidtagit de övriga granskningsåtgärder jag ansett erforderliga.

Räkenskaperna har genom stickprov granskats av Bohlins Revisionsbyrå AB.

Under revisionen har icke framkommit anledning till anmärkning beträffande redovisningshandlingarna, bokföringen, inventeringen av tillgångarna eller förvaltningen i övrigt.

Jag tillstyrker,
att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för den tid årsredovisningen gäller.

Stockholm den 28 september 1990

Bertil Forsslundh
Auktoriserad revisor